

Mai Világ

Független politikai napilap

Keresztőrség és Kiadóhivatal
Cluj, Str. Iuliu Maria 8
Telefon: 6-30.

A vezető nélkül száguldó mozdony véres útja Predeáltól Busteniig

A nagyváradi vonat halálos veszedelemben — Két ember meghalt, négy súlyosan megsebesült, sokan elájultak

(Brassó, szept. 22. Saját tud.) Véra-fogyasztó jelenetnek voltak szemtanúi a Szinaja melletti Busteni kereszttülhaladó Nagyváradi-Bukaresti személyvonat utasai. A vasutvonal személyzetének, valamint az arrahaladó vonat utasainak izalmát egy mozdony okozta, amely Predeáltól elszabadulva teljes sebességgel száguldott a nyílt pályán, pusztulással fenyegetve az útjában haladó vonatokat.

Az történt, hogy reggel a predeáli állomáson veszteglő egyik hatalmas mozdony vezetője a gépházba ment néhány műszert szerezni, a mozdonyt pedig a fűtő gondjaira bízta. Musau Joan fűtő azonban megfélemlézve hivatásáról, néhány perc múlva szintén elhagyta a mozdonyt. A magára hagyott gépezettel, anélkül, hogy bárki is idejében észrevehette volna, különös dolog történt.

A vasszőrnyeteg halkan megindult, minden vezető nélkül, sebessége

egyre nőtt, az állomási bejáratnál pedig már teljes sebességgel rohant a pályatesten Azuga állomás felé.

Predeálon csak később vették észre, hogy a magányos mozdony elindult, de az első pillanatokban azt hitték, hogy a mozdonyvezető hajtotta valamelyik vágányra a gépet. Annál nagyobb meglepetést keltett a jelzés nélküli teljes sebességgel robogó mozdony látványa Azuga állomáson, ahová már meg is érkezett Busteni felől a szembejövő személyvonat jelzése.

Azuga állomásfőnöke átlátva a veszedelmet, amelyet a gazdátlanul robogó mozdony idézett elő,

vérszéljést adott le Busteni felé, kérve, hogy a Nagyváradi felé jövő személyvonatot ne indítsák utnak, hanem próbálják megfékezni a mozdonyt.

Busteni állomás személyzetének csak

annyi ideje volt, hogy visszatolassa a már elindult személyvonatot, amely zsúfolásig tele volt utasokkal, majd a már közeledő mozdony megfékezésére a Schnél & Co. cég tulajdonát képező vakvágányra állították be a váltót.

A következő pillanatokban már megtörtént az összeütközés. Az elszabadult mozdony teljes sebességgel belerohant a vakvágányon veszteglő kirakodókocsoknak, amelyek a hatalmas lökés következtében teljesen összezúzódtak, nagyrésztük pedig messzire elrepült a vasúti pályatesttől.

A vasúti kocsikon dolgozó munkások közül kettő meghalt, négyet pedig súlyosan megsebesülve szedtek ki az összetört vagonok közül. A mozdony darabokra zúzódt, a kazánháza pedig hatalmas dörejével fölrobbant.

Az állomáson veszteglő vonat utasai közül a kiállott izgalmak következtében többen elájultak.

Megvalósulóban az erdélyi városok kölcsöne

(Bucuresti, szept. 22. Rador.) Az Argus Ghyl bankár megérkezésével kapcsolatban közli, hogy Ghyl az American Dillon Read konzorcium képviselője és 18 millió dollár kölcsönt ajánl Románia városainak, köztük a nagyobb erdélyi centrumoknak. A kölcsön kibocsátási árfo-lyama 87 lesz, a kamat 7 és fél százalékos. A kölcsön készpénzről és nem anyagkölcsönről szól. Ghyl kijelentette a lap tudósítójának, hogy Du-cával és Franasoviccsal folytatott tárgyalásai igen előrehaladtak. A bankár egyébként külön kölcsöntár-gyalásokat kezd Bukaresttel is, amelynek 10 millió dollár van szüksége.

MAI PÉNZPIAC

Zürichi nyitás szept. 22.) Berlin 12 ezer 350, Amsterdam 20785, Newyork 51862, London 2523 egyenget, Páris 2034 háromnegyed, Milánó 2526 és fél, Prága 1536 és fél, Budapest 9070, Bel-grád 913, Bukarest 322, Varsó 58, Bécs 7310.

Változatlanul lanya előző napi kur-zusokkal. A lei Zürichben egy ponttal emelkedett.

(Frankfurt, szept. 22. Rador.) A teg-napi tőzsdén a román járadékpajirok jelentékeny emelkedést értek el és szá-mos tranzakció történt román címle-tökben. Az emelkedést a genfi sikerrel valamint a német-román tárgyalásokkal indokolják.

Duca belügyminiszter tárgyalása a bukaresti magyar követtel

(Bucuresti, szept. 22.) Duca belügy-miniszter tegnap délelőtt hosszabb meg-beszélést folytatott báró Villányi buka-resti magyar követtel. Igen jó forrás-ból nyert értesülésünk szerint a megbe-

szélés a legutóbbi külpolitikai esemé-nyekkel állott kapcsolatban, különös te-kintettel a Népszövetség előtt lefolyt optánspörre.

Majláth püspök kijelentette a belügyminiszternek, hogy örök házasságot kötött Erdéllyel

(Bucuresti, szeptember 22. Saját tud.) Gróf Majláth Gusztáv gyula-fehérvári püspök dr. Floznik György titkárával együtt Bukarestbe ér-kezett, ahol nagyfontosságú tárgyalásokat folytat.

Először Duca belügyminiszternél jelent meg kihallgatáson a püspök, akitől a belügyminiszter megkérdezte, igaz-e, hogy Magyarországra megy hercegprímásnak. Majláth gróf kijelentette, hogy ennek a hírek semmi komoly alapja nincs, ő egy életre szóló házasságot kötött Erdéllyel és itt akar élni és meghalni.

Tegnap délen a közoktatásügyi minisztériumban ankét volt, ame-lyen Anghelescu közoktatásügyi miniszter, Nae Dumitrescu vezérigaz-gató és Pteancu vezérfelügyelő vettek részt. Az ankét Majláth püspök előterjesztéseivel foglalkozott és a következő iskolák ügyét tárgyalta: a nagyszebeni franciskánus női rend 3 középiskolája, a nagyszebeni polgári, a brassói leányiskola, a 2 petrozsényi katolikus iskola és a gyulafehérvári leánygimnázium. Anghelescu miniszter ezeknek az iskoláknak az ügyében biztatón nyilatkozott és a franciskánus rend iskoláinak nyil-vánossági jogát kedvezően el is intézte. A miniszter egy generális intéz-kezés kiadása érdekében is diszponált, abban az irányban, hogy mind-azok a felekezeti iskolák, amelyeknek nyilvánossági jogát még nem intéz-ték el kedvezően, ebben az évben is megkezdhetik előadásait. A ro-mán nemzeti tárgyak tanárainak ismert ügyében a miniszter ugy dön-tött, hogy nem szaktanárok csak úgy taníthatják ezeket a tantárgyakat, ha előbb külön vizsgán képesítést szereznek ezeknek oktatására.

Itt említettük meg, hogy a Consiliul Permanent még nem foglal-ko-zott a református középiskolák ügyével.

Elfogták a Rákóczi-uti lakások rémeit

(Cluj-Kolozsvár, szept. 22.) Hónapok óta nyomoz a rendőrség egy elveteme-dett betörőbanda után, mely nap-nap után betöréseket követett el a város kü-lönböző pontjain. A rendőrség emberei éjjel-nappal permanenciában voltak, de a betörőket, hosszú hónapok eredmén-ytelen fáradságos nyomozása után csak ma sikerült elfognia Diosan detektivnek Ujfelean János és Ciundan Jakab sze-mélyében.

A régóta keresett betörők, akik már a rablás mesterségével is megpróbálkoz-tak, legutóbb Uoitescu egyetemi tanárt tiszdték meg látogatásukkal, kitől 75 ezer lej értékű ékszert vittek el. Legszí-vesebben a Rákóczi-ut villáit fosztogat-ták.

A rendőrség rögtön megkezdte kihall-gatásukat és eddig a betörők 30 bető-rést ismertek be, mit nyolc társukkal közösen követtek el.

Azonnal mozgósították a bűnügyi osz-tály összes detektivjeit, kik minden va-lószínűség szerint még a délelőtt lefog-ják a banda szabadlábon levő tagjait.

Igen sok orgazda van az ügybe beke-verve, úgy, hogy még a mai nap folya-mán szenzációs letartóztatások várha-tók.

Végezhet-e a régens patriarchai funkciókat

(Bucuresti, szept. 22.) Pimen, mold-vai metropolita, mint a patriarcha helyettese, szeptember 23-ra Bukarestbe öszehívta a görög keleti egyház köz-ponti tanácsát és a szinódust. A közgyű-lés igen érdekes kérdéssel fog foglal-kozni. Ez alkalommal fognak ugyanis dönteni a fölött, hogy a kánonjog szel-lemével összeegyeztethető-e a patriarcha világi állása, illetve régens funkciója és hogy Miron Christea végezheti-e to-vábbra is legfőbb egyházi méltóságával járó funkciót vagy sem.

Nyolevan vagon benzin robbant tel Ploestiben

(Bucuresti, szept. 22.) Tegnap este Ploestiben fél 7 órakor tűz ütött ki a Véga-társaság 17. számú rezervoárjá-ban, amely közvetlenül az állomás mel-lét áll és igen nagy terjedelmű. A re-zervoárban 80 vagon könnyű benzin volt, amely óriási robbanással felrob-bant és a rezervoár tetejét nagy távol-ságra vetette. Pár pillanat múlva a helyszínen termelt a tüzőltóság, amely a petróleumtársaságok, főként a Ro-mano Americana tüzoltóival együtt óriási munkát fejtett ki a tűz lokalizá-lása érdekében. Mindez azonban nem használt, este fél 9 órakor kigyulladt a 2. számú szonda is, hol 140 vagon ben-zin volt elraktározva. Éjjeli jelentés szerint a tűz változatlanul dühöng és nagy veszedelemmel fenyeget, mert a közelben több ezer vagon petróleum van felraktározva, amelyeket még nem sike-rült megmenteni.

Kulturharc indult meg az új egyházpolitikai javaslatok miatt

Mit mond a tervezet az egyes felekezetekről — A kormány és az UER választási egyezménye értelmében unifikálják a zsidó felekezeteket

— A Mai Világ eredeti tudósítása —

(Bucuresti, szept. 22.) Az egy hónap múlva kezdődő parlamenti ülésszak legfontosabb aktusa az új egyházi reformjavaslat megszavazása lesz. A javaslat miatt erős ütközések vannak a felekezetek között és a fővárosban minden követ megmozgatnak, hogy a saját álláspontjuk győzzön.

A görög keletiek és görög katolikusok közötti viszály lényege ismeretes. A törvénybe a görög keletiek azt akarják bevenni, hogy amennyiben bármelyik egyházközség híveinek fele áttér egy másik egyházközségbe, a hívekkel együtt átmegy a régi parochia vagyona is. A görög keletiek azt remélik, hogy ezzel halálos sebet ütnek a görög katolikusokon, akik végsőig tiltakoznak a javaslat ellen.

Ha ez a törvény keresztülmegy, a parlament elé kerül az az egyszakaszos javaslat is, mely kimondja a királyhárgómelléki református püspökség felállítását. A nagyváradi református püspökség ugyanis jelenleg csak miniszteri decizió alapján működik.

Ami a zsidó felekezeteket illeti, nemrég különféle hírek jelentek meg, melyek szerint az új törvény az összes árnyalatu zsidó egyházakat egy hitközségbe tömöríti. A kérdés fontosságára való tekintettel megszólaltattuk az összes érdekelteket, hogy így megvilágítsuk a problémát.

Beszélgetés Paclesanu vezérigazgatóval.

Paclesanu — kultuszminiszteri vezérigazgató a kisebbségi egyházak vezérigazgatója a következőkben ismertette a kérdést:

— Még 1923-ban, amikor Banu akkori kultuszminiszter hozzáfogott az új kultusztörvény előkészítéséhez, Fildermann dr. az Uniune Errilor Româna elnöke memorandumot terjesztett be, melyben leszögezte a romániai zsidóságnak a kultusztörvénnyel szembeni igényeit. A memorandum első szakasza többek között ezeket mondja:

„Minden községben vagy városban csak egy zsidó hitközség lehet, melyek egy a Bukarestben székelő központi iroda hatásköre alá tartoznak. A hitközségek kötelesek rituális szempontból az összes felekezeti árnyalatokat kielégíteni.”

Ez a pont a későbbi tárgyalások során úgy módosult, hogy minden községben csak egy hitközség lehet, kivéve Erdélyt, ahol megmaradnak a jelenlegi orthodox hitközségek.

— A zsidó vezetők ez a módosítás nem elégítette ki és így az az értekeztetés, melyet 1925-ben tartottunk meg itt a minisztériumban és amelyen résztvettek az összes zsidó árnyalatok, nem tudott eredményt produkálni. A kérdés akkor függőben maradt. Azóta nem történt semmi intézkedés vagy változás ebben a tekintetben.

Harisnyát és kötött mellényt csak
SIPOS-nál
vegyen. Cluj, Cal. Reg. Ferd. 8.

Ezt az értesítést egyébként megerősítik az UER bukaresti vezetői is.

Egyházpolitika és politika

Más forrásból származó értesülésünk szerint a Fildermann-féle javaslat ügyében az UER és a kormány között a választások előtt létrejött paktumban konkrét megállapodás jött létre. A megállapodás értelmében a kormány elfogadja Fildermannnak a zsidó egyházak reorganizálására tett proposícióját és aszerint fogják megszövegezni az új kultusztörvényt, melynek keretében kerül elintézésre a zsidó egyházak problémája.

Az orthodox egyházak erről a megállapodásról tudomást szereztek és ezért mindent elkövetnek, hogy a javaslat keresztülvitelét megakadályozzák.

Az orthodoxok a javaslat ellen

Orthodox oldalon a Fildermann-féle javaslat intézkedéseiről így nyilatkoznak:

— Fildermann dr. javaslata lehetetlen akar keresztülvinni, mert az egyes zsidó frakciók közötti rituális differenciákat ismerve, az egyesítést lehetetlennek kell minősíteni. A jelenlegi törvény értelmében 10 zsidó család hitközséget létesíthet, ezután pedig lehetetlen lesz új egyházközségeket kreálni. Ezenkívül

pedig bár a javaslat az erdélyi orthodox hitközségek további fennmaradását elismeri, azokat megtűrt felekezetnek nyilvánítja.

— A javaslat bukaresti székhellyel központi zsidó irodát létesít, mely adminisztratív szempontból egyesítené az összes zsidó árnyalatokat. Főrabbinátust állapít meg, mely rituális szempontból szintén nem állhatja meg a helyét. Hogyan képzelhető el, hogy egy máramarosi konzervatív zsidó hitközségnek közössége legyen a modern, előrehaladott szellemű bukaresti főrabbiival?

— Ezek a vallási szempontok. De van politikai háttér is a kérdésnek, és lehet, hogy ezek miatt fog elsősorban Fildermann javaslata törvényerőre emelkedni.

Akcióba lépett Schor főrabbi

A javaslat elleni mozgalom vezetője a beszercei orthodox központi iroda, amely Schor főrabbi útján adta tudomására tiltakozását a kultuszminisztériumnak. Schor kijelentette, hogy reménye szerint a javaslatból, mely anyagi szempontból is kivihetetlen, mert az összes hitközségi vagyont is egyesíteni akarja, nem lesz semmi.

Ezekben ismertettük azt a kezdődő vallásháborút, amely megindulóban van az új kultuszjavaslat körül.

Két bukaresti kereskedő három lopott millióért négyévi bűntételt kapott

(Bucuresti, szept. 22.) Murgulescu Vasil és Murgulescu Joan bukaresti kereskedők jó testvérekhez illően közös automobil lerakatot nyitottak Cirdo-cég alatt Bukarestben. A két testvérnek sikerült néhány autóbilt és traktort bizományba kapni, amit gyorsan pénzre téve három millióért eladtak. A három-

millión testvériesen megosztzkodtak és megszöktek az országból. A bukaresti rendőrség körözésére a konstantinápolyi rendőrség elfogta őket egyik konstantinápolyi mulatóban, mikor a lopott pénzből javában pezsgöztek. A bukaresti törvényszék két-két évi fogházra ítélte a testvéreket.

Társadalmi és emberbaráti kérdésekkel foglalkozott ma a népszövetség közgyűlése

A behozatali és kiviteli tilalmak ellen

(Genf, szept. 22.) A népszövetségi közgyűlés ma délelőtt összeült, hogy tudomásul vegye és jóváhagyja a bizottságok zárójelentéseit. Egyelőre kizárólag a technikai szervezetekkel foglalkozó második és az emberbaráti és szociális kérdésekkel foglalkozó ötödik bizottság jelentései kerültek tárgyalásra, amelyeket rövid vita után, vagy éppen vita nélkül mind elfogadtak.

Az ópiummal és az egyéb hódító mérgekkel való kereskedés leküzdéséről szóló jelentés a kormányokat figyelmezteti arra a kötelezettségükre, hogy ezt az akciót tettekkel támogassák és erőteljes intézkedéseket tegyenek elsősorban a hódító mérgekkel kereskedők bevásárlási forrásainak felderítésére.

A gyermekvédelem terén a mozgókép- és fényképfelvételeknek a gyermekekre gyakorolt káros befolyásáról és a házasságon kívül született gyermekeknek helyzetéről körlevélben kérnek valamennyi kormánytól terjedelmes anyagot.

Az egészségügyi bizottság részletes jelentése emlékeztet azokra az értékes szolgáltatásokra, amelyeket a naueni nagy rádióállomás a világ kikötővárosainak

járvánnyal való fertőző betegségéről a legutóbbi járványos esetekről szóló rendszeres értesítéssel végzett.

Miután az oktatási film nemzetközi intézetének Rómában való létesítéséről szóló olasz ajánlatot a szellemi együttműködés nemzetközi bizottságához utalták és elfogadták a bolgár menekültek ügyéről szóló jelentést, magáévá tette a közgyűlés a gazdasági bizottság jelentését. Ezzel a népszövetségi közgyűlés jóváhagyta a tanácsnak a világgazdasági értekezlet alapelveinek megvalósítására tett első intézkedéseit és reményt fejezte ki a behozatali és kiviteli tilalmak megszüntetésére egybehívandó nemzetközi értekezlet teljes sikere tekintetében.

A napirend hátralevő pontjait, köztük Breitscheid dr.-nak a nemzetközi szellemi együttműködésről teendő jelentését a közgyűlés legközelebbi plenáris ülésére halasztották. Az alkoholkérdés rendezésére irányuló javaslatot, amelyet ebben az évben is Dánia, Norvégia, Finnország és Lengyelország nyújtott be, mint Guani elnök a mai ülésen közölte, az indítványozók visszavonták, úgy, hogy az a jövő évben új szövegezésben kerül közgyűlés elé.

SZÍNHÁZ - MOZI

Mi újság a filmvilágban

A világ filmpiacán mostanában a következő slágerek foglalnak el uralkodó helyet: Napoleon, Ben Hur, Casanova, Tűz (Baronality), A kébor költő (Conrad Veidt és John Barrymore), A fekete kalóz (Douglas Fairbanks), A cirkus (Chaplin), Feltámadás (Tolsztoj után, Rod la Roque-kal), Nászéjszaka (Harry Liedtke és Verebes Ernő, Lil Damita), A tábornok (Malec), Lyon Lea (Moszkvina), Az éjszaka rózsája (Putty Lya), Tamás bácsi kunyhója (a legújabb sláger).

Rin Tin Tin, a film csodakutyája új szerződést... kötött a Vitograph-gyárral, ahol öt filmet fognak vele készíteni.

A fekete ciklon címen új film készült, amelynek főszereplője egy ló. Csodákat mesélnek róla.

A kolozsvári Select-mozgó szezonmegnyitása kellemes meglepetéssel szolgált, különös gondot fordítottak a zenei elrendezésre, mely új összeállításában először szerepelt a Tékózló fiu bemutatójával. Ez alkalommal Beethoven, Glöck, Delibes, Smetana és Wagner szemelvények kerültek előadásra, melyeket Urbach karnagy sok hozzáértéssel választott ki, Virányi mester igazán kitűnő kísérete mellett. A zenekart egy fisharmoniummal kibővítették.

A Magyar Színház heti műsora

Csütörtök: A Legkisebbik Horváth-lány. (2-adszor. Napi bérlet 6 szám.)

Péntek: A Legkisebbik Horváth-lány. (3-adszor. Napi bérlet 6 szám.)

Szombat 4 órákor: A szerelem vására. (Poór Lilivel, Tárayval. Nagyon olcsó helyekkel.)

Szombat fél 9 órákor: A Legkisebbik Horváth-lány. (4-edszer. Napi bérlet 7 szám.)

Vasárnap fél 3 órákor: Hamburgi menyasszony. (Operettrepreiz, olcsó helyekkel.)

Vasárnap 6 órákor: Marika. (Kolozsvári Rózi, mint vendég Táray Ferencel.)

A bécsi revü Kolozsvárott. Világvárosi szenzációja lesz a jövő héten a Magyar Színháznak: A leghíresebb bécsi operette revü teljes társulata fog Kolozsvárra érkezni 12 szolistával és 12 gyönyörű görpellel. Négy este fogunk Kolozsvárott játszani, de minden este más-más darabot mutatnak be. Első föllépésük hétfőn este lesz. Igaz az este Fritz Grünbaum és Karl Markus A szerelem Naplója című 33 képből álló operette revüjét fogják bemutatni. Második este — kedden — ugyancsak fél kilenc órai kezdettel a Szerelmi éjszaka a Bosporus partján című 28 képből álló revüt adják. Harmadik este, szerdán, ismét új darab kerül színre, melynek címe Ha szabadjára engedik. Bucsuföllépésük csütörtökön este a Revü-revüje kerül színre 25 tarka-barka képben. A három első darab finom és családias, hogy minden aggodalom nélkül megnézhetik fiatal lányok is.

Christofle & Co Paris

világhírű evőeszközugyár gyönyörű kivitelben készült legfinomabb minőségű evőeszközök első szállítmánya megérkezett és vételekényszer nélkül megtekinthetők egyedüli árusítás:

Henry S. Braunfeld

Király-udvari ékszerész. Cluj, Piața Unirii (Főter) 15. Telefon 6-43.

Urak! Kalaptisztítás, festés, alakítás és vasalás

FENÉR

kalapüzem Cluj, Str. Memorandului (volt Unio) 21.

HIREK

Ugy nézek én ki?

— A patikus nem ad laudanumot recept nélkül. Hát ugy nézek én ki, mint aki öngyilkos akar lenni?

— Hát én bizony, ha ugy néznék ki, mint te, menten öngyilkos lennék!

Ritka alkalom! Csak 8 napig!

2 lejjel 50 lejt

KERESHET!

Ön megveszi 2 lejjel a
délben megjelenő legjobb,
legérdekesebb magyar új-
ságot, amelynek felmutatása
ellenében a kiadóhivatal,
str. Iuliu Maniu (v. Szentegyház-u.) 8 szám
alatt ingyen vesz fel Öntől
egy 10 szavas apróhirdetést,
amelynek egyébként 50 lej volna az ára

**Ezt a kedvezményt a
Mai Világ minden vásárlója
szeptember hó 30.-ig élvezi!**

— Terjed a gyermekparalízis. Jasi-
ból jelentik: Baltiból öt polie-
mielitisben megbetegedett gyereket száll-
ítottak be a jasi kórházba. Habár az
orvosi vélemény szerint a járvány csak
2-6 éves gyerekek között terjed, ez
esetben mégis 14 éves leány is megbete-
gedett, akinek kezei és lábai teljesen
megmerevedtek. Buzeu megyében szin-
tén számos új megbetegedést jelentet-
tek. Bredeanu, Odeile, Pagonele, Mon-
teon, Baesti-Aldeni, Parscov és Talcu
községekből egy-egy megbetegedést, Li-
pia községből két megbetegedést, Scur-
testi és Vadul-Pasii községből négy-
4 megbetegedést jelentettek. A krassó-
megyei Oravicában is megbetegedett egy
gyerek. Braila megyében öt és Lasca
megyében pedig három megbetegedés
fordult elő. A hatóságok megtették a
szükséges óvintézkedéseket.

Felmentették Marich miniszteri tanácsost, akit romániai kommu- nista propagandával vádoltak

(Budapest, szeptember 22.) A magyar állam és a társadalmi rend felfor-
gatására irányuló büntett címén eljárás indult meg Marich Jenő dr. nyug.
miniszteri tanácsos, Günsberg Bertold lengyel származású ügynök, Kulesár Lipót
és Lipótné ellen. A vád az volt, hogy az utóbbiak a Bécsben a szovjetkörökkel
érintkező Günsberg felhívására Románia belső ügyeiről igyekeztek Magyar-
országon információkat szerezni és Marich is kezükre játszott addig, amíg rá
nem jött arra, hogy a mozgató tényező a III. Internacionale.

A törvényszék Günsbergert hamis okirat használatáért kéthavi fogságra
ítélte, Marichot és a többieket felmentette. A tábla Auer-tanácsa ma Seszták
Lajos bíró referálása után a felmentő ítéletet jóváhagyta, mert nincs adat arra,
hogy akár Magyarországon, akár Romániában kommunista propagandát üz-
tek volna.

— A posta vezérigazgatója provokál-
ta egy hírlapi támadás miatt az
Adeverul főszerkesztőjét. Az Adeverul
című lap napok óta heves támadásokat
intéz Papacostea volt postavezérigazga-
tó ellen a jubileumi bélyegekkel kaposo-
latban. Ebben az ügyben most igen ér-
dekes és Bukarestben szokatlan fordul-
lat történt. Papacostea ugyanis provo-
kálta az Adeverul főszerkesztőjét. Pa-
pacostea segédei Plesciannu munkaügyi
miniszteri vezérigazgató és Uica tábor-
nok. A lovagias affér elintézése folya-
matban van.

— Rálőtt a plébánosra. Köhler Béla
felsőszilvágyi plébános feljelentést tett
a csendőrségen, hogy valaki rálőtt, de
a golyó nem talált. A csendőrség a nyo-
mozás során megállapította, hogy a me-
rénylő Polgár Géza blintetett előlépti
alsőszilvágyi orrvadász, a plébános régi
haragosa volt. Polgár ellen az eljárást
megindították.

— A bukaresti igazságügyi palotában
véresre verték a vizsgálóbírótól kijövő
tanut. Bukarestből jelentik: Botrányos
verekedés történt tegnap délután az
igazságügyi palota folyosóján, később
pedig a palota előtt. A második kabinet
vizsgálóbírója, Gheorghe Plastara egye-
temi tanár Proviau krajovai ügyvéd el-
len beadott feljelentését vizsgálta, mely-
nek tisztázásáért az ügy egyetlen tanu-
ját, Mircea Klein kereskedőt is beidé-
zte. A kihallgatás befejezése után a tanu
elakarta hagyni a vizsgálóbíró szobáját,
a törvényszék folyosóján azonban egy
fiatalmemberekből álló hatalmas tömeg
rátámadt és ütlegetni kezdte. Kleinnak
sikerült kimenekülnie az utcára, ahol
azonban botokkal felfegyverkezett újabb
tömeg karjaiba rohant. Az igazságügyi
palota őrségének vezetője, Catavan fend-
őrkapitány vette védelmébe a veszélyes
helyzetbe került embert, a diákok azon-
ban őt sem kímélték és az 1411. számú
rendőrrel együtt véresre verték úgy,
hogy mindkettőjüket betört koponyával
szállították el a mentők. A hadtestpa-
rancsnokság megindította az eljárást a
merénylők ellen.

Kevés fát fogyaszt,

ha magas kalóriájú fát vá-
sárol a Fagyapolgárnál v.

Grün fatelep

(v. Külkajántó-ut) Telefon 10.

— Garami Ernő nyilatkozata. Buda-
pestről jelentik: Garami Ernő a Nép-
szava keddi számában nyilatkozott az-
zal az eseménnyel kapcsolatban, hogy
Györki Imre dr. szociáldemokrata or-
szággyűlési képviselő a magyar kor-
mányhoz Garami ügyében beadványt in-
tett. A beadvány — mint ismeretes
— azt kérte, hogy Garami Ernő Pestre
mehessen és szabadlábban védekezhes-
sék az ellene indított bünvádi eljárás
során. Garami Ernő kijelentette nyilat-
kozatában, hogy Györki Imre lépéséről
előzetesen tudomása nem volt, a bead-
vány elkészítésére Györkit fel nem ha-
talmazta, sőt Györki lépése ellen utólag
tiltakozott. Garami Ernő nyilatkozatá-
val kapcsolatban egyébként maga Györ-
ki Imre is kijelentette, hogy Garami ál-
lításai mindenben megfelelnek a való-
ságnak.

— Nyilatkozzék vádló ur, hogy ön
hetven vagy tizenhat gyilkosságot kö-
vetett el? Budapestről jelentik: Kmetty
Károly, a hírhedt Britanniás gyilkos,
régalmazási pert indított Falus Ferenc
hírlapíró ellen, akinek kérésére a bírós-
ág elrendelte a valódiság bizonyítását.
A tegnapi tárgyaláson a következő épü-
letes beszélgetés játszódott le Kmetty
és Schadt elnök között.

Az elnök: Az iratok még nem érke-
tek meg. Vádló ur csütörtökön jelenjen
meg újra, tudjuk, hogy Olaszországba
akar elutazni. Előbb azonban tisztázni
szeretnők, vajon ön hetven avagy tizen-
hat gyilkosságot követett-e el?

Kmetty: Egyet sem.

— Nem valószínű, mert öt-hat évet
simmiért nem szabnak ki. Hiszen be-
ismerte, hogy tizenhatrendbeli gyilkos-
ságot követett el a kiadatását.

Kmetty: Ezt az ügyészség állapította
meg. Nem tettem egyebet, csak az elv-
társakat kissé elpöföltem.

Eigen bíró: Talán Nagel százados is
elytárs volt?

Az elnök: Annak nézte és elcsufította.
Ma beszerezzük az iratokat, azokból
szép dolgokat fogunk önre kitergetni.
Csütörtökön tehát pontosan legyen itt.

Kmetty meghajította magát, aztán tá-
vozott.

— Feleséggyilkosságért hatévi fegy-
ház. Budapestről jelentik: Erős felindu-
lásban házastárson elkövetett szándékos
emberölés vádjá alatt állott ma a tör-
vényszék Zakariás-tanácsa előtt Szalai
V. István rendőr. A vádlott elmondta,
hogy egy ideig jó életet folytatott a fe-
leségével, akinek leánykorában volt egy
gyermek és őt folyton arra biztatta,
hogy a gyermek atyját tegye el láb alól.
Később nem jó szemmel nézte, hogy a
felesége Suszter Ferenc szerelővel ba-
rátkozik, neki ebédeket ad, őt pedig
ugyanakkor a pékhez küldi kenyérért.
Egy ilyen alkalommal zördült össze az
asszonnyal, aki őt kizárta a lakásból. Ő
öngyilkosságra gondolt, de aztán elbo-
rult a szemei előtt minden és ő nem tud
számot adni arról, hogy pisztolyával
mit csinált. Kihallgatták a vetélytársat,
Suszter szerelőt is, aki azt vallotta,
hogy amikor őt a vádlott faggatta, ő
kijelentette, hogy a templomban is meg-
esküszik arra, hogy nincs viszonya a
feleségével. A törvényszék a vádlott
férjet hatévi fegyházra ítélte. A felek
felebbezték.

— Bródy Sándor „Tanitónő“-jét adják
elő a kolozsvári munkás műkedvelők.
Vasárnap délután fél öt órakor az épí-
tőmunkás-Otthon nagy termében a ko-
lozsvári munkás műkedvelők a „Tanitónő“-t
hozzák színre. Az örökbecsű szin-
mű szerepei a munkás műkedvelők leg-
jobbainak a kezébe van letéve és méltán
számíthat a legnagyobb érdeklődésre.

Hölgyek! Legújabb model-
lek meglepő
utányos árban, valamint alakítás
FEHÉRNÉL
Cluj. Str. Memorandului (volt Unio) 21

— Rokoni segítségével meggyilkolta
vetélytársnőjét. Husiból jelentik: A hu-
sai sziguranca detektívjeinek sikerült
felfedezniök egy borzalmas gyilkossá-
nak tetteseit. Ruxan Rozália husai asz-
szony szerelmi viszonyt folytatott Bu-
ciag János odaváló kőművesmesterrel.
Bucianné, akinek tudomására jutott fér-
je hitlensége, megfenyegette vetélytár-
sánőjét, hogy megöli. Ruxan Rozália ez
időtől kezdve állandóan töltött revol-
verrel járt. Jó pár nappal ezelőtt Ruxan
Rozália eltűnt és a rendőrség tegnap-
előtt akadt rája a véletlen folytán. A
husai határban a kutyák egy borzalma-
san megesonkított holttestet ástak ki,
amelyben felismerték az eltűnt Ruxan
Rozáliát. A sziguranca nyomozása kide-
ritette, hogy Buciag Jánosné bátyjával,
Száva Vasilével és sógornőjével, Száva
Stefaniával megtámadták Ruxan Rozá-
liát, akit megfojtottak, majd elszállított-
ták négy kilométernyire a városka ha-
tárába, ahol vitriollal leöntötték a holt-
testet és egy árokba elföldelték. A gyil-
kosokat letartóztatták és átadták az
ügyészségnek.

— A francia követség egyik tisztvisé-
lőjének nevében csalásokat követett el
egy soknevű szélhámos. Bukaresti
rendőrség elfogott egy Bernad Lupescu
alias Barbu alias Burah nevű szélhá-
most, aki számos bukaresti vendéglőben
és kereskedésben különféle szélhámo-
sokat követett el azzal, hogy hamis bo-
nokkal fizetett. Rendszerint Henri Dec-
hanelnek, a francia követség tisztviselő-
jének nevét használta fel erre a célra,
de elfordult az is, hogy több ismert
nevű bukaresti újságíró nevével is visz-
szállt. Átadták az ügyészségnek.

— J. Eisentädter esődtömegének
szőrmekiárusítása Regina Maria 44. sz.
alatt naponta délután 4-től 6 óráig is-
mét megkezdődött.

Megnyilt! Megnyilt!

Reiner
női felöltők és ruhák
divatháza

Cluj. Regele Ferdinand-ut 9. Külön
méret osztály!

Hölgyeim!

Vételkötelezettség nélkül tekintsek
meg a

Carmen
női kalapszalonn

ujdonságait Cluj, Calea Victoriei
(v. Kosuth Lajos-u.) 4.

Borgói Papiripar rt.

Ajánl prima minőségű

famentes papirokat

Kivánságra mintázott ár-
ajánlattal szívesen szolgál.
Iroda: Cluj, Strada Memorandului 1.

61.000
darab

szappan

kerül eladásra augusztus 31.-től
szeptember 10.-ig a

Rózsa Royal

drogeriában Cluj, Főter 26 sz. alatt
Egy vevő csak

6 darabig vásárolhat. Viszontel
árusítóknak ugyanazok az árak mint

a nagyközségnek.
Figyelje az árakat!

Fogadjunk...

— Fogadjuk, el sem hiszi, ha mondom, hogy Voronof professzor Budapestben járt és szenzációs megfigyelési eseteket mutatott be.

— És hozzánk nem jön el?

— Nem, Pancser ur, mert minálunk amúgy is minden ember ilyen fiatal... Az ember szíve itt örömtől repeshet... Tegnap bent voltam az adóhivatalban egy kis halasztásért, hát úgy bántak velem, mint egy hat-éves kislánccal... Kell ide Voronof?

— Olvasta kérem Foch marsall nyilatkozatát, hogy a jövő háborúban minden katonánál revolver helyett gépfegyver lesz?

— És bizonyára Pancser ur, ha így halad a technika, az átláthatókat gépfegyver-zsurnalistáknak fogja hívni...

— A Reinitz-ügyről?

— Reinitz azt az ajánlatot tette védőjének, hogy megírja emlékiratát és jó üzleteket csinálhatnak, ha az ügyvéd vállalja a kiadást... De becsületesen osztozzunk! — tette hozzá.

— Az ügyvéd elfogadta az ajánlatot?

— No hallja, ha eddig védte a hívekért, akiket láb alól tett el, miért ne szállana sikra az ívekért, akik keze alól kerülnek ki?

— Más újság nincs erről a szenzációs pörrel?

— De igen Pancser ur. Reinitz védői között van egy nem zsidó ügyvéd, sőt egyenesen a többséghez tartozó ügyvéd. Sok kellemetlensége is volt emiatt, mert antiszemita baráti köreiben élesen megtámadták, hogy egy zsidót véd s hozzá igen lelkesen.

— És mivel védekezett ez a követésre méltó, derék jogtudós?

— No hallja Pancser ur, kijelentette, hogy a jövőben is mindig szívesen fog védeni olyan zsidót, aki hat más zsidót eltett már láb alól...

— És ez igaz?

— Ahogyan itt álunk, Pancser ur, de gyorsan menjünk tovább, mert már fixíroznak bennünket a sarkon. Már pedig Pancser ur, nem jó, ha észreveszik az embert, mert akkor nem észre veszik, hanem egészen másra.

— De hiszen senki sem lát minket!

— Ebben maradjunk, Pancser ur...

Hegycsucsba ütközött egy repülőgép

(Roosevelt Field, szeptember 22.) Ma reggel hét órakor indult el Spokane felé 15 repülőgép, melyek a második csoportját alkotják a transzkontinentális reptilést végző repülőrajnak. Ennek a második csoportnak a repülőgépei csak egyszer szállnak le éjszaka, nappal pedig ötször, összesen öt-öt percre, amikor is olajjal és benzinnel töltik meg tankjeiket. Minden egyes repülőgép egy pilótát és két utast visz magával. A leggyorsabb repülőgép tízezer dolláros díjat nyer.

(New York, szept. 22.) A mai repülőversenyen utnak indult 15 repülőgép közül az egyik Spokane felé menet, kétórás repülés után szerencsétlenül járt. Amikor a repülőgép át akart repülni

Long Valley (New Jersey) közelében egy hegycsucsot, a felfelé emelkedés pillanatában hátrabillent. Noha sikerült ismét felegyenesednie, néhány perc múlva ismét hátrabillent és ezt többször is megismételte, míg végül lezuhant. Hudson pilóta és Radike műszerész, akik a gépben helyet foglaltak, életüket veszítették.

(Köln, szept. 22.) Könnecke repülő ma délután 2 óra 32 perckor Solms gróf és Hermann szikratávirász kíséretében Germania nevű repülőgépén a butswellerhofi repülőtérrel elindult régóta tervezett ázsiai repülésére. A Germaniának harminc másodpercre volt szüksége, hogy mintegy 450 méternyi futás után elhagyva a földet, levegőbe emelkedjék.

Maniu és Jorga között közeledés történt

A parlament megnyitása napjára készítik elő a nemzeti parasztpárt gyulafehérvári kongresszusát

(Bucuresti, szeptember 22.) Virgil Madgearu, a nemzeti parasztpárt főtitkára visszaérkezett párisi utjáról. A főtitkár nyomban hozzáfogott a párt Gyulafehérvárra tervezett kongresszusának szervezési munkálataihoz. A kongresszust a parlament megnyitásának napján akarják a Politica szerint megtartani s nemcsak a választások módja ellen fognak tiltakozni, hanem a Rothermere-féle akció ellen is határozati javaslatot fogadtatnak el.

A Cuvantul jelentése szerint a miniszterelnök belátta, hogy a nemzeti parasztpártot nem tudja megtörni és ezért újabb békekísérletre adott megbízást. Ha ezek a kísérletek sem sikerülnek, akkor Bratianu Jonel el van határozva, hogy a néppárt centrumából és Lupuékhoz készített el „a második kormányképes pártot.”

A lapok szerint Jorga és Averescu között nem jött létre a megegyezés, viszont Maniu és Jorga között komoly lépések történtek a kibékülésre, amelyek valószínűleg megegyezésre fognak vezetni.

Borzalmas kegyetlenséggel meggyilkolták és kirabolták a rendőrigazgató szüleit

(Bucuresti, szept. 22.) Tecuci városka eseménytelen életét borzalmas gyilkosság zavarta meg. Mironescu György kereskedő feleségével együtt tegnap reggel óriási vértócsában holtan találták a szomszédok. Az eset annál nagyobb izgalmat keltett a városban, mert Mironescu György a rendőrigazgató apja volt.

Hiába zörgetnek a szomszédok

Tegnap reggel 7 órakor Visan mészárosnak, Mironescu szomszédjának felüti, hogy az üzlet reggel hétkor még zárva van, habár a Mironescu-házaspár kora hajnalba szokott felkelni. Közben megérkezett a szódavizgyár kihordója is, aki szintén hiába kopogott a bezárt üzletajtón. Miután hosszas kopogásra sem kaptak választ, fellármázták a szomszédokat, akik rövid idő múlva a megjelent rendőrökkel bemásztak a ház kapuján. Az érdeklődő szomszédok az udvaron senkit sem találtak és a házaspár lakásának ajtaja szintén zárva volt. Néhányan, akik előző este Mironescuékhoz voltak, tudták, hogy a házaspár nem készült sehova sem elutazni és rosszat sejtve, betörték az ajtót. A lakásba belépőkre rémes látvány várt. A Mironescu házaspár holtan feküdt ágyában keresztülmetszett nyakkal, felhasított gyomorról, amiből előbujtak a belek, fejük beverve és a szoba tele vérral.

Hogy történt a gyilkosság

Az értesített hatóságok rögtön megjelentek és megkezdtek a helyszínen a vizsgálatot. Megállapították, hogy a gyilkosok hárman voltak. Este 10 órakor érkeztek a Mironescu házaspár koresmá-

jába. Rövid idő múlva Mironescu, aki elálmósodott, visszavonult hálószobájába lefeküdni, míg felesége a koresmában maradt vendégeivel. Mikor a többi vendégek eltávoztak, a gyilkosok behúzták belülről a koresma ajtaját, bezárták és kettő közülük a hálószobába ment, ahol késszurásokkal megölték Mironescut, majd felhasították a gyomrát és torkát keresztülmetsztették. Mironescu fekvő helyzetéről a vizsgálat megállapította, hogy álmában érték a halálos késszurások. Ez alatt a harmadik gyilkos beverte Mironescunak a fejét, aki hangtalanul összeesett. A gyilkos, aki azt hitte, hogy az asszony meghalt már, a házaspár pénze után kezdett kutatni. Eközben az asszony eszméletre tért és hangos sikoltással a hálószobába futott. Itt már várta a másik két gyilkos, akik hasonlóképpen bántak el vele, mint férjével, majd legyilkolása után a férje mellé hajították az ágyra.

Borzalmas lakomája

A gyilkosok véres munkájuk végeztével összeszedtek minden értékes holmit, majd asztalt terítve, megvacsoráztak és előszedve bort, pálinkát, mulatozni kezdtek. A szomszédok, akik hallották a mulatozás zaját, még csodálkoztak is, hogy a Mironescu házaspár ilyen késő éjjel vendégeket tűr meg koresmájában. Miután 5 liter bort elfogyasztottak, a gyilkosok eltűntek zsákmányukkal együtt. A rendőrség a borzalmas tett színhelyén katonasapkát, egy szűrt, valamint egy kalapácsot talált, melybe egy ismert tecuci lakatos neve volt belékarcolva. A rendőrség a bűnfelek nyomán megindította a nyomozást.

SPORTVILÁG

Ma van a Demsey-Tunney mérkőzés

Newyorkból jelentik: A Demsey-Tunney mérkőzést ma, szeptember 22-én vívják meg Chicagóban. A mérkőzést eddig soha nem látott érdeklődés előzi meg. A Cook-utazási iroda repülőgépjáratokat indított meg Newyork és Chicagó között. Ilyen repülőgépes kirándulás — beleértve a hotel- és belépti díjas költségeket is — csakély-550 dollárba kerül. Magára a verseny napjára 25 repülőgépet foglaltak le. Dempsey (Domsa) fejedelmi kíséretével már hétfőn Chicagóba érkezett és az előjelek szerint szenzációs kondícióban van. A hangulat mellette szól. A New-Yorkban legutóbb megtartott lövészversenyen Dempseyről keresztelték el egy handicapot, de ez nem handicapeli a világbajnokjelöltet. Chicagóban óriási hőség uralkodik, ami veszélyezteti a mérkőzés lebonyolítását, úgy, hogy nincs kizárva, hogy az utolsó pillanatban kitolódik a mérkőzés határideje.

Az osztrák válogatott csapat. Meisl Hugó, Ausztria futballkancellárja tegnap összeállította a magyarok ellen vasárnap szereplő csapatát, amelyből a Prágában gyengén szerepelt játékosok természetesen kimaradtak. A csapat tagjai: Cart, Soldatisch—Blum, Schneider—Hoffmann—Geyer, Siegl—Gschweidl—Iszda—Horváth—Wessely. — A magyar csapat ma, esütőrtökön triált tart Budapest válogatott csapatával, előzőleg pedig az amatőr válogatott játszik a profi válogatott ellen.

Szüreti táncmulatság. A KMSC, a jövő szombaton, október 1-én este az Épitőmunkások Otthonában szüreti táncmulatságot rendez, a munkássport fejlesztésének javára. A szépségversennyel, világpostával stb. fűszerezett mulatság iránt sportkörökben is nagy az érdeklődés.

APRÓHIRDETÉSEK

Egyszeri közlésnél egy szó 5 lej, vastagabb betűvel 10 lej. Legkisebb apróhirdetés 50 lej. — Álláskeresőknek 50% kedvezmény. Apróhirdetések díja előre fizetendő. Jelítség levelel csak úgy továbbítunk, ha portobélyeg mellékelve van.

Építész és építetők figyelme. A legolcsóbb vasrácsokat és épületlakatos munkákat Kendoff István lakatosmester készíti. Str. Noua (Ujj-utca) 20.

Eladó olcsón 1 szekrény, kihúzós asztal 4 székekkel, két kis irodai szék, tulipántos láda, etazser, fehér paraván és állvány. László, Rakóczi-ut 37.

Kétszobás helyiséget irodának Főter közelében azonnalra keresek. Lehet emeleten is. Cím a kiadóban.

Butorozott szoba (utcai) kiadó. Érkezni Egyetem-u. 3a., kapu alatt jobbra.

Két intelligens fiatalember teljes ellátást kaphat. Cím: Jókai-utca 5. szám. Dívat szelon.

Román-magyar gépiro levelező esti órákra munkát vállal. „Bukarest” jellege a kiadóban.

Férjhez adnám 25 éves izr. hugomat hozzáillő intelligens kereskedőhöz. 500.000 lej készpénzt adok. Leveleket „Tel-Aviv” jelíggel a kiadó továbbít jelezni.

„FOCUS” tűzfavállalat

elsősor-
tálya **bükkhasábot**
szállít kedvező árban

CLUJ,
Str. Gh. Enescu (v. Gyufagyár-u.) 3
Telefon: 4-88.

Jobb világítás!
Több teljesítmény
Gyárban.
Irodában.
Üzletben.
Házban.

Tungstam Diámpa
Visszavissza az új formára!

Feladás szerkesztő: KARSAY LÁSZLÓ.

Kiadó r.-t. Kőforgógépén, Cluj, Str. Univeristății 3.